

לאדזער טאגעבלאט

„Łódzki Tygodnik”, Łódź, Piotrkowska 16 Skrz. poczt. 10
100-47 אדמיניסטראציע, 160-57 רעדאקציע; טעלעפאן:

אהל א אנהיים אהל א סוף

דער אפשטאם פון דער אויסוואנדערונג האט געבראכט צום באקאנטן פון
די גרעסטע שיס-געזעלשאפטן, אז "קאנארד לין", געד, "וויט סטאר לין"
העבן ממש געוועהרט פון וועלט-אנדער. די רוינע אקטא-קאסטל האט מען
געקענט גענוצן פאר האנדל צווישן פלעקער און לענדער און גענוצן
ביליגע טאריפען ביים טראנספארט פון סחורות נאר א דאנק דעם, וואס די צמי
בראצ, פון דער לעבנדיגער מענשליכער קראפט האט געזעצט דעם טראנספארט
טייל פון וואואל, עס איז געווען אבמאכט קארד-שטארם, וואס איז געגאנגען
צוואשן מיט דער כוואלע פון מענטשן, די שיס-געזעלשאפטן העבן אונז
אומעלט רייזע פראמיטען האט מען א מעכטיגן האנדעלס-פלאט אויסגעבויט,
איבער געט דער קראק איבער דער גאנצער ליניע, עס העלפן די גרעס-
טע קאמפאניעס און עס וועט מען מיהרען צו העכערע טאריפען סתם עקס-
ערט פון סחורות.

עס וועט נישט לאנג דויערען און מען וועט צעזעהענען וויין צערטערן
אנצווע אהרן-פאליטיק פון די געוועלדעסטע צולוגע צו כהנאות וועט זיך ווי
דער צוזאמענברעכן צווישער עייל פון די האנדעלס-פאקטאָרן,
ווי אלע שרייטונגען זענען פון היינט קערן ווי דער מאַגן מען וועט
שוין דעם צוזאמענהאנג פון די סבות מען וועלט די שרעקליכע וויקקונגן צעפן
אַלץ גלייבט אָך ביים אלטען; וואָס ברעכט די צוה און, אַלץ מלחם שליסט
מען זיך איין און דעם ענגען קרייז אַלץ מעהר פערשליסט מען די טור, וואָס
יאָגנט איין פאר זיך.
און דאָס איז דער וועג צום ווייטערן צוזאמענברוך.

וילאדימיר גראסמאן.

געזעצטאל זי ווקא וויטש

ער בן-איצטנער מילטער-דיקטאטאָר
 יאָגאָסלאָוויץ, וועלכער האָט פֿער-
 'אָזשן ווין אַמט.
 רעכטס: דער בן-איצטנער יו-
 גאָסלאָוויטער אַיטערן-מיניסטער מ-א-
 ייִנקוואַוויטש, וועלכער איז
 צוגאָרן ערעמער-מיניסטער

וְיִשָּׁשׁ אִין צַעֲרָא לֹא פִּרְאָנוּנְקָא דִּי
עֲזַרְעֵרֶץ מְרֻפֵּעַן אִין פִּלְקֵטָא אִין דְּעַר
מִקְלָאִישְׁעֵר מִלִּיבָא. אֲבִיעַר אֵלֶּע פִּרְא-
רִינוּנְקָא מִן דְּעַר דִּיקֻט־אִישְׁעֵר
מִרִינוּנְקָא הָאֲבִיעַן וְיִשָּׁשׁ מַעֲרָאֵלֶּת דְּעַם

[illegible]

קטן צוטרין צו קטן לענד, וואו
שט די קאמפאני. דעם וויד פון דא
אויסלייך קען מען לעבט פאר
אויסלייך און פאר און

M. J. M. J. M. J.

קארגע מונשען זענען דא אומשטעס,
ער די פעריהמסטע אין די אוי-
געווענליכסטע פרעסע איהר נאך
אמערקא אין אן ענגלאנד, מען
זאגט אין די ענגליש רעדערנדיג
דער זענען דא אויכען גרויסע קאר-
דערמאן, וואס דער פעריהמסטע
צו אן ענגלאנד, שטארק לעס
(נאך) האט דערפון געמאכט א „מעלה“
נאכע מיליאנעס. לעס אן געווען
אויסגעצויגען שרעקליכע וועגער

צו שטארבען, וועט קיין דאקטאר אין
 דער וועלט נישט העלפֿען, איז זי נע-
 שטארבען איין אייגענשטאנד דאקטאר
 געלויבט וועגן איהם אליין ווערט גע-
 ריבען, אז ער האט קינעם נישט גע-
 נוצט קיין זיין, ער האט אין זיין לע-
 בען זיך נישט געקעמפט קיין נארוואג, ^{אין}
 אז ער באזאגט אז איהם, ביז פון
 דעם איז געפאלען שטורעך, פלעגט זי
 אליין פערזענלעך די שייך פון דעם
 לענדער, וואס ער האט געמוזט אויף
 דער גאס און שטענדיג געשלאפען אויף
 זעק מיט שטראף אויף דער ערד.

דזשעסער טיילער אין געוועזן דענסטער
שפּעטער פריינט. ער איז שוין געווען
א מיליאנער, אבער קארג איז ער
ווען, דענסטער האָט ער איהם איי-
געלעבט צו זיך אויף א מאַלצייט, עס
זענען, און געקומען צוויי יונגע באַנק-
אָנגעשטעלטע, ווען די יונגעלייט זע-
נען געקומען און האָבען געזעהן, אז
ביים אַלשען מיליאנער קאָסט זיך אַ
ביין אין טאָפּ, האָבען זיי איהן אַריי-
געווארפֿען צוויי שפּעקלעך חלב צו ליכט
וואָס זיי האָבען געפונען אין שטופּ,
שפּעטער האָבען זיך די צוויי קארגע
דערקאָנטע דערפֿון אַז מען האָט זי
באַנק אָנגעשטעלטע אַרעסטירט פֿאַר
צו בייבֿענען צוויי ליכט, אָבער דאָס
געריכט האָט די יונגעלייט געפֿרייט
אויפֿן סמך פֿון דעם, וואָס זיי האָבען
די ליכט נישט צוגענומען, נאָך אַריי-
געווארפֿען אין דער וואַס זאָל די וואַס
געניטמער סוף די ליכט האָט זיי וואַס
אויפֿגענומען.
דזשאַן פֿלויס איז געווען אַן אינטע-
ליגענטער מענטש געווען א ריכטער א

ים לעפען האט די פרוי גרין גע-
האט 5,000,000 דאלאר יעדען יאהר
דער איינזאמע פון איהרע געשע-
מונגן געלד, און פון די סיפן מיל-
האט זי נישט אונטערגעגעבן א גאנץ-
אויסער זי האט נישט איבערגע-
געבן דערנענטערט מאל צי קאן זי זיך
אסער נישט בעגעהן, און דעם
קעגן, וואס דארף קאסטען דעם
שטין, זי פלעגט געהן ארעם געקליי-
און געוואוינט אין א אייזשערל.
האט איהר אפגעקאסט גאנצע דריי

אר א' ו'אן: זי ס'לענט עפעס אין א
 גען רעסטאראן און האט קיינמאל
 איבערגעלאזט קיין טרוינקעלד
 פון קלערע.
 קארגע אין ענגלאנד האבען
 א גאנצע היסטאריע הינטער זיך.
 וועלכע זי משה בעריהמסעסע
 דערצייגט דעםצו קלער וועגן.
 דער ענגלישער קעניג הונדיר
 יארה, מאכטס קוק, דושיין עלי.
 א.
 נאכער איז געבוירען געווארען אין
 אונד (לעבער האט) איז נאכער

וואס וועט זיין מיט דער הייראט אינסטי-
טוציע אין דער צוקונפט?

אין אמת, או די פיד וויל פלוצן אים מאַר? — די מאַדערנע - רייזע ווילעז נישט וויסען פון דער
דער אלטער מאַדעל. — וואס וועט זיין די נייע מאַדעל וועגט דער הייראט? וואָס די פירער
פון פאליטעוויזם דענקען וועגט דער איינפלוס פון דער הייראט

אין אס איר לעבן טראַקטן מי
 געט אין ווין בוך, "לעבענדיג-פאפא-
 לעבן", די פאמיליע-פאפא-הונדעל, די
 געזונטונג פון פראלעקטאנט אריי-
 נעמענט זענען צעבראכן, עס איז
 לעבן פאר אלעמען, אז א גרויסער
 ריכטיגער פראצעס געהאן, א פאפא-
 אס אין נאך זעהר צעטומעלט, און
 אס נעמט אן פארשידענע סאמען
 מיט אפיל קענעליכע דאסער שאק-
 נידריגע, לעבעליכע אדער טראגישע,
 וואס האבען נאך נישט געהאט
 צייט ארויסצוזווייטן זייער פער-
 רינגענע מעגליכקייטן פון איינפיר-
 נג און א ניי און העכער פאמיליע-לעבען.
 אס איז אינטערעסאנט, אז טראקט
 דע וועגן א ניי און העכער פאפא-
 לעבן מיט אדער א וועטער, ער
 קענט נישט אס, אז פאמיליע-לעבען
 וועט נאך א לאנגע צייט פער-
 וועט.

על פנים מיינענען וועגן דער נייער
 וואס האבען אויסגערוקט לעבנס-
 גוט וואריינזאך פארשקאצט. ס'זי-
 גאט דער געזונטער געזונדיגסט-
 מיטל, פאר אונזש, אטער באן.
 וויק און ווייט-פרעווינעט פאר ס'זי-
 טעטן-פרייבאר, און אן אן אנדערש.
 פאר אן אקלא, אן אן, געזונט, א-
 הייט און אונזשט אזוי פרייטער,
 אן אן איינציעט פארלאזט וועט
 לעבן. זי נישט הייטעס פארט וועט
 אנדערש, ווי דא איינציעט, זי וועט
 פרייטע שטענער, געזונטער, א-
 הייט וועט נישט דערשען דא
 לעבן וועט פארקויפט פארלאזט, זי וועט
 וועט האלטען צוויי מענטשן און פאר-
 שטען און רעכענען צוזאגן. אבער
 וועט זיכער נישט פיהרן קיין "א-
 פון חיות".

שטארבען דער בעקאנטער
נגד-יארשער פראפ. מאקס
לעאפאלד מדגלזון

[illegible][illegible]

וירושם קמן אקטען אבער מיר דאס
דא דא דאס אזוי געווענע ביידע גע-
לעכטע לבענען ווי ינגווארג און נאך
דיבע ביסעל ברוטלאזיק און א
וירושם אז מיר מיר דא באקט מיר
פע, ווי מיר קאמוניסטען פערשטענען
מען קאנט אקט, אז אין א קאמוניס-
טענע געוועלשאפט וועט די געשלעכטע-
נען בייפריידיגאט מיר פונקט אז מיר
וועט נאך, ווי אויסצוגינגען א גלאז
סעה דאס אז אומיין א טויקע ווא-
אין און אנאנדוולדעכע נאך, דאס
שלעכטע לבענען פערטירט אבער אזוי
נעשען אן אקטאמאל א דריטען —
לבענען אין שוין קלאר, אז דא
מען אריין די אינטערעסען פון דער
וועלטאפט די פליכטען פון א קא-
קטור, חזק דעם אפילו ווען ערמער-
ען שטילטען ווין דאָרשט, וועט ער
אויפער און א קלוגער און גע-
דענטער מענטש — ווי לייענען אין
און טרינקען וואסער פון א בלאטע,
ער וועט ער אפילו טרינקען פון

זענען געווען, וואס צעהנדליגער און
 דער האבען געטרויערט פון איינעם?
 ווי עס איז צו זעהן, און לעבן?
 ציהונג צו געשעצט גארנישט קיין
 ווארדיג, "השקדנות", אין איהם
 עס אנטהערט רעוואלוציאנער וואס
 טענהט, אז די איינציגע הייליג
 די איינציגע געשעצט צעהנדליג
 צו אויסגעשליסט אבער וואס פער-
 זעט, אז די נישט פרייע געזעצט
 אויך ארויסלייגן א געשעצט
 קאנטרעל, און אז די יודים מו-
 זן דער דאזיגער טעם אנשערט.
 יסור.

טעטס. די מאגאזינען וועט און
 ערגעהן אין מער פון די נאהנטע
 וועגן "אח". דערצי איז קלאר, אז
 די מאגאזינען ווערן געטא געטא און
 שטעט ווערן די מענער וועלען עס, נאך
 ווערן די פרויען זענען אין רעוואלט
 גען איצטיגען סיסטעם.
 וועט וועט זיין? וועט די פער-
 עליגעט הייראט-אינסטיטוציע מאק
 ענטרענען? וועלען די מענשען, מע-
 ר און פרויען, לעבען פריי צווישען
 אן וועג? וועט ווי די חתות, בעהות זאל
 ווערן?

אזא מיינונג איז וועלסטעסערער.
דא אמוין, מונשען וועלען מאקע
ווען גייט, דאס הייסט אינגאנצען
ער זייער גלייטען, אינאונאך, לויט
ער מיינונג, און דעם זינגען און
ירשע פאראווארטיילען און פון דעם-
מיטשע בעקענעלעם מאראלישע בע-
ייטען, אפערעס מיינט נישט, אדער
לעזען נישט זיין קליין בעשעמטעס
דאקטעמער פארמען פון פערביידונג
ישען דא אפערעס, דאס גייט
בעכטע לעבען וועט אפערעס דאס
נישט פאר א פרוואנט, די קינדער
די זאגן פאר זיי וועלען איבער-
לעבען די בעזעלשאפט און דעם שטאט.
פערביידונג צווישען א מין און
פאר וועט זיין צווישען בלויז אויף
דער גייסטלעכער געזעלשאפט מיט
מין, אויף דער דערנאכטער צוויי-
לעבען צווישען זיי, אויף זייער צוויי-
לעבען צווישען צווישען זיי וועלען
לעבען צווישען אזוי לעבען זיי ווע-
לעבען, וועט דער וועלען אויף.

[illegible][illegible]

טערמאס געווארן, ווי א הייליגער
 יעצט, וואס גאט אלעין האט בעשטימט,
 ווערענדיג וויך פאר דער מלוך, דער מאן
 אגט, "אנערקענט" אפערליי אויסגאנג
 ויך, אפער נישט פאר איהר, די
 שטעלעכסטע מארגל, וואס דער עיקר
 געזאגט האט ווי אויסגעארבייט, האט
 רעכענענדיג אפילו די פאדערונג ווי
 געשאפט פון אנטרעפאנאליז און
 אפאליז - פון יענע, וואס פערנע
 זיך פון מיט אפארשדען די ענטוויק-
 גונג פון מערשליכע און און מיט דער
 יספארשונג פון לעבען צווישן חיות,
 ווי און ענטשטענען א וויסנשאפט
 כמעט אפערליי, וואס האט גע'טענהט',
 אויב אפערליי דער מאן איז נישט
 ווי שטארק מאגאנאמיט, לויט דער
 טור, און אפער די מלוך אפאליז
 נאטורליכערהייט מאגאנאמיט, דאס
 יסע, ווי וויר מלוך איין מאן און
 ר איהר איז נעגנז איין מאן
 און די לעבען אפערליי וועטער-
 ארייג אפערלייג פון וועטער-
 ר און א ווייניג חלמידיים שטארק צו-

אָס געוואָרען.
און אויב דער סינדאמענט פון דער
טעגער הייראט - די מאָנאָמיע -
רט 1% מעהר צעקרישפּעט, עס
וועט זיין דער גאַנצער היי-
ז דער ענטפער איז. און די היי-
ז וועט זיך שטארק ענדערן, ענדערט
שוין, דער בעקאנטער פּסיכאָלאָג
געברודער פון א. דער שולד איז
וויסענשאַפט פון מענשליכער אַזים.
רונט, דוּשאַן ב. וואַטסאָן, זאָגט
אויס, אז "די איצטיגע הייראט-

אממארטור. פריי-הארטעו. הנחה-פילעקעז פרייטאג. שבת קאטעגאריש נישט גילטיג. פילעטן צו פעקומען אין קאסע פון פיל-הארמאניע

